

Інновації у
проєктуванні
професійного
становлення
фахівців в
університетському
просторі

Збірник матеріалів конференції

Державний заклад «Південноукраїнський
національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського»

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

MINISTRY OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE
State institution "South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky" (Ukraine) Department of Pedagogy
State scientific institution

Ukrainian Institute of Scientific and Technical Expertise and Information (Ukraine)
Ivan Zyazyun Institute of Pedagogical and Adult Education of the National Academy of Educational
Sciences of Ukraine (Ukraine)

Southern Scientific Center of the National Academy of Sciences and the Ministry of Education and
Science of Ukraine

Jon Kryange State Pedagogical University (Moldova)

Iliia State University (Georgia)

Higher School of Sports Education (Poland)

INTERNATIONAL SCIENTIFIC AND PRACTICAL
CONFERENCE

**«Innovations in the design of the professional
formation of specialists in the university space»**

Odesa – 2024

Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в
університетському просторі

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського» (Україна)

Кафедра педагогіки

Державна наукова установа

Український інститут науково-технічної експертизи та інформації (Україна)

Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна

НАПН України (Україна)

Південний науковий центр НАН і МОН України

Державний педагогічний університет імені Йона Крянге (Молдова)

Державний університет Іллі (Грузія)

Вища Школа Освіти У Спорті (Польща)

Збірник матеріалів
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«Інновації у проектуванні професійного
становлення фахівців в університетському
просторі»,**

Одеса 2024

**Друкується за рішенням Вченої ради Державного закладу
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
Протокол № 17 від 27 червня 2024 року**

Збірник наукових праць за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції *«Інновації у проектуванні професійного становлення фахівців в університетському просторі»* (Одеса, 20-22 травня 2024 року). Університет Ушинського, 2024. 220с.

Рецензенти:

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філології Одеського національного морського університету
Тетяна Яблонська.

Доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри інноваційних технологій та методики навчання природничих дисциплін Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» ***Олександра Ордановська***

3. Мирончук Н. М. Педагогічний супровід майбутніх викладачів вищої школи у процесі професійної підготовки. *Нові технології навчання: наук.-метод. зб.* Інститут інноваційних технологій і змісту освіти МОН України. Київ, 2016. Випуск 89. Частина 2. С. 127–131.

4. Новий тлумачний словник української мови. У 4-х томах. Уклад. В. Яременко, О. Сліпущко. Київ: АКОНІТ, 1999. Т. 4. 684 с.

5. Психолого-педагогічний супровід формування особистості дошкільника: колективна монографія. За заг. ред. В. Кузя. Умань: ВПЦ «Візаві», 2017. 212 с.

Наталія АВШЕНЮК

*доктор педагогічних наук, професор,
завідувач відділу зарубіжних систем педагогічної
освіти і освіти дорослих Інституту педагогічної освіти і
освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України,
Київ, Україна*

АКТУАЛЬНІ ТРЕНДИ РОЗВИТКУ КУРИКУЛУМУ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ

Здійснене дослідження свідчить, що у сучасному міжнародному освітньо-науковому дискурсі трактування терміну «курукулум» великою мірою залежить від національного контексту конкретної країни, але, по суті, воно зосереджується на тому, що цей феномен означає:

- упорядкований зміст та план професійної підготовки;
- набір керівних принципів щодо того, що студенти-майбутні вчителі мають вивчати і чого мають навчитися в системі педагогічної освіти;

– документи та інструктивні матеріали, що використовуються для викладання і навчання, зокрема підручники й різноманітні навчальні посібники, поради тощо;

– рамка для визначення цілей підготовки, включаючи знання і розуміння, які мають формуватися на кожному етапі підготовки, та оцінки того, які знання та уміння отримали студенти порівняно з очікуваннями [2].

Згідно з результатами актуальних компаративних досліджень змісту підготовки вчителів в різних країнах світу, науковці виокремили ключові характеристики ефективних кюрикулумів, а саме:

– чітке розуміння навчальної діяльності вчителя, яке є осердям підготовки, і пронизує всі теоретичні й практичні освітні компоненти програми, формуючи узгоджений комплекс професійного досвіду майбутнього вчителя;

– чітко визначені стандарти педагогічної практики, які використовуються для її організації та оцінювання отриманих результатів;

– ґрунтовна теоретична підготовка, що викладається в контексті практичної діяльності вчителя, ґрунтується на знаннях про розвиток і навчання учнів різних вікових категорій, розумінні соціального і культурного контекстів;

– розширений практичний досвід – щонайменше 30 тижнів практики під керівництвом досвідченого викладача, що передбачає здійснення студентами-майбутніми вчителями індивідуального педагогічного дослідження;

– широке використання кейс-методів, результатів досліджень викладачів, оцінювання результатів практичної діяльності, зафіксованих у портфоліо, які пов'язують підготовку студентів із реальними проблемами професійної діяльності вчителя;

– міцні професійні зв'язки між шкільними учителями та університетськими викладачами, які спільно беруть участь у підготовці вчителів, трансформації шкільної і педагогічної освіти [1].

На основі зазначених характеристик викристалізувалися три універсальні підходи до формування курикулуму підготовки вчителів, які високо цінуються в країнах з різних географічних регіонів, і імплементуються на різних рівнях та напрямках підготовки, а саме: 1) наскрізна інтеграція теорії й практики; 2) комплексна інклюзія; 3) дослідницько-базована/орієнтована підготовка.

Інтеграція теорії й практики. Дослідники наголошують на відсутності узгодженого підходу до інтеграції теоретичних навчальних дисциплін та практики, акцентуючи на необхідності: зміцнення внутрішніх зв'язків між цими компонентами підготовки, визначення оптимального періоду планування практики у структурі курикулуму та добору ефективних методів наставництва і супервізії.

Комплексна інклюзія. Курикулум педагогічної освіти повинен сприяти підготовці вчителів до задоволення освітніх потреб усіх учнів у диверсифікованому освітньому середовищі, стимулювати їх зацікавленість до співпраці з різними закладами освіти з метою впровадження передового досвіду та ефективних педагогічних підходів.

Дослідницько-базована/орієнтована підготовка. Освітні експерти розглядають чотири способи інтеграції досліджень у курикулум педагогічної освіти: 1) зміст програм підготовки вчителів може ґрунтуватися на знаннях, отриманих у результаті проведення актуальних систематичних наукових досліджень викладачами педагогічних закладів вищої освіти; 2) результати педагогічних досліджень можуть бути використані для конструювання структури програм підготовки вчителів; 3)

майбутні вчителі можуть бути підготовлені до участі в педагогічних дослідженнях і бути споживачами результатів таких досліджень; 4) майбутні вчителі можуть бути підготовлені до проведення власних індивідуальних наукових досліджень [3].

Література

1. Darling-Hammond L. Teacher education around the world: What can we learn from international practice? *European Journal of Teacher Education*. 2017. № 40 (3). P. 291–309.

2. Curriculum reform: a literature review to support effective implementation. OECD Working Paper No. 239 / Gouëdard P., Pont B., Hyttinen S., Huang P. Paris: OECD, 2020. 59 p.

3. The Curriculum for Initial Teacher Education: Literature Review / Perry E., Booth J., Owen D., Bower K. Sheffield: Sheffield Institute of Education. Sheffield Hallam University, 2019. 29 p.

Ганна МУЗИЧЕНКО

доктор політичних наук, професор, проректор з наукової роботи

Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Одеса, Україна

ЗАПРОВАДЖЕННЯ КРІ В НАУКОВІЙ РОБОТІ ЗВО

Сьогодні в діяльності закладів вищої освіти все частіше стали застосовувати КРІ як певний показник ефективності певних напрямів діяльності або роботи окремих працівників.

Cambridge Business English Dictionary визначає КРІ як «дуже важливий показник (= те, що показує, як виглядає ситуація або як вона змінюється), який показує, наскільки